

شناسه	قانون - مقررات و رویه اجرایی	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۱۲/۲۲
عنوان موضوع	بررسی مسائل و مشکلات صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی در حوزه گمرک و استاندارد		
مرجع طرح موضوع	کمیسیون انرژی، صنایع پالایشی و پتروشیمی اتاق بازرگانی انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان حلال و مشتقات نفتی، شیمیایی و پتروشیمی استان اصفهان		
شرح موضوع	<p>با توجه به ماده ۴۵ آیین‌نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (مصوب هیأت وزیران به شماره ۴۶۴۴۲/ت/۵۵۱۵۵۹هـ/۱۳۹۵/۰۴/۲۲) دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ)، میعانات گازی و فرآورده‌ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی تدوین و ابلاغ شده است.</p> <p>براساس مواد ۲۳ و ۲۴ دستورالعمل مذکور، صادرکنندگان مشتقات نفتی و پتروشیمی، ملزم به دریافت کد محصول توسط کارگروه کدگذاری و گزارش عدم مشابهت با فرآورده‌های یارانه‌ای توسط کارگروه تعیین ماهیت هستند.</p> <p>همچنین در تبصره ۳ ماده ۲۳ این دستورالعمل عنوان گردیده: «انجام تشریفات کدگذاری مشتقات نفتی از زمان ارائه تقاضا و تکمیل پرونده توسط متقاضی نباید بیش از ۴۵ روز کاری به طول انجامد» در ماده ۲۴ نیز، گمرک موظف شده با اخذ تعهد از صادرکننده، اجازه خروج صادرنموده و متعاقباً نسبت به استعلام نظر کارگروه تعیین ماهیت اقدام نماید. این در حالی است که تشخیص مغایرت خواستگاه مشکلات متعددی برای صاحب کالا می‌گردد.</p> <p>از طرفی در تبصره ماده ۲۵ دستورالعمل یادشده، بررسی و اعلام نظر نهایی کارگروه تعیین ماهیت را حداکثر ۸ روز کاری پس از تحویل نمونه (با احتساب ۲ روز برای آزمایشگاه مجاز) اعلام نموده است. عدم توانایی اجرای مواد و قوانین مذکور در مدت زمان تعیین شده سبب گردیده کمیسیون برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز، بازه زمانی ۸ روز را به ۱۸ روز افزایش دهد.</p> <p>مشکلات ایجاد شده از اجرای رویه‌های مذکور توسط کمیسیون انرژی، صنایع پالایشی و پتروشیمی اتاق بازرگانی احصاء و به دبیرخانه شورا جهت بررسی و اقدامات لازم ارسال گردید. این مشکلات عبارتند از:</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<p>الف) استاندارد ASTM D۸۶ مبتنی بر دامنه تقطیر، نقطه فلش، چگالی، درصد آروماتیک، میزان سولفور و مرکاپتانها که منتج به ایجاد نتایج غیرواقعی می‌شود.</p> <p>ب) تغییر مشخصات مخزن در طول بهره برداری و همچنین تفاوت در مشخصات محصول یکسان مخازن مختلف (مانند میعانات پارس جنوبی و ایلام) و نهایتاً ایجاد مشابهت در ارزیابی کارگروه تعیین ماهیت و یا انحراف از کد استاندارد تعیین شده (اظهار شده)، باعث ایجاد خطا در ارزیابی و تعیین ماهیت می‌شود.</p> <p>ج) فرآیند کدگذاری و تعیین ماهیت براساس مدت زمان قانونی تعریف شده در مواد ۲۳ و ۲۴ دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ)، میعانات گازی و فرآورده‌ها و</p>		

مشتقات نفتی در امور گمرکی اجرا نمی‌گردد. در نتیجه صادرات مجدد تا زمان اعلام نتایج کارگروه‌های مرتبط، در صورت تشابه احتمالی، باعث وقوع تعدد جرم برای صادرکننده می‌گردد.

بر اساس دعوتنامه‌های شماره ۴۹۴۵/ص ۱۴۰۰ و ۵۶۸۱/ص ۱۴۰۰، مورخ ۱۱/۱۸ و ۱۴۰۰/۱۲/۱۹ جلسات کارگروه کارشناسی شورا در تاریخ ۱۱/۲۰ و ۱۴۰۰/۱۲/۲۱ با حضور مدیر کل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری، نمایندگان سازمان‌های مدیریت و برنامه‌ریزی، صمت، جهاد کشاورزی، ادارات کل گمرکات، استاندارد، شرکت‌های پخش فرآورده‌های ملی منطقه اصفهان، پالایش نفت اصفهان، سرمایه‌گذاری صنایع شیمیایی، پتروشیمی اصفهان، مرکز پژوهشی مواد و فرآورده‌های نفت و گاز، اتاق‌های تعاون و اصناف، اعضای بخش خصوصی و تعاونی شورا و مشاورین امور حقوقی و گمرکی و کمیسیون انرژی، صنایع پالایشی و پتروشیمی اتاق برگزار گردید. در این جلسات پس از طرح موضوع، بحث و تبادل نظر بشرح ذیل صورت پذیرفت:

«اهم مذاکرات جلسه»

آقای شهیر، مدیر کل محترم دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری:

با توجه به بررسی‌های بعمل آمده به اذعان خود بنگاه‌ها نیز، اداره کل استاندارد استان سرعت کار را افزودند و از بدنه کارشناسی خوبی بهره‌مند هستند. در خصوص حذف خود اظهاری و همچنین تبدیل ۸ روز به ۱۸ روز مواردی است که می‌توانیم از بستر شورا استفاده کرده و پیشنهاد ملی دهیم.

همچنین در خصوص تأیید اسناد منشا مکاتبه‌ای شد و پاسخ آن داده شد. در خصوص پالایشگاه‌هایی که آنالیز محصول خود را ارائه نمی‌دهند بهتر است مکاتبه‌ای با دادستانی شود تا با آن‌ها برخورد قانونی صورت گیرد.

کدهایی که می‌تواند عمومی باشد توسط انجمن تهیه و به عنوان پیشنهاد در سطح ملی داده شود و در صورت تصویب به استان‌ها از جمله اصفهان ابلاغ گردد.

انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان حلال و مشتقات نفتی، شیمیایی و پتروشیمی استان اصفهان نسبت به احداث یک سالن برای نگهداری نمونه‌های شاهد، براساس استانداردها اقدام نمایند همچنین فضای لازم جهت احداث سالن مذکور توسط اداره کل گمرکات استان در اختیار انجمن قرار گیرد.

آقای اسدی، نماینده محترم شرکت پالایش نفت اصفهان:

صنایعی که در استان اصفهان در حوزه فرآورده‌های نفتی فعالیت می‌کنند تمام تلاش خود را در راستای اقدام بر اساس قانون انجام می‌دهند. قانون‌گذار بر اساس شرایط و مصالح دستورالعمل‌هایی تدوین می‌کنند که ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز نیز ابلاغ می‌کند اما اجرا کردن این قوانین توسط بخش خصوصی بسیار مشکل است. تغییر ماهیت نفت خام که میعان‌ات گازی به آن تزریق شده موجب تغییر در فرآورده‌های پالایشگاه می‌شود سپس این فرآورده به عنوان مواد اولیه در اختیار سایر صنایع پایین‌دستی قرار می‌گیرد که خب تغییر غیر قابل اغماضی را در محصول نهایی شاهد خواهیم بود که با توجه به قیاس این فرآورده با استانداردهای قبلی قطعاً اختلافاتی را به وجود خواهد آورد و این تغییر ماهیت ناگزیر است.

جمع‌بندی
جلسات کارگروه
کارشناسی شورا
۱۱/۲۰
۱۴۰۰/۱۲/۱۹

یک فرآورده که به هردلیل بیشتر از ۱۰ درصد مشابهت اعلام می شود بدون اطلاع به پالایشگاه، به گمرک ابلاغ می شود، سپس گمرک به تعزیرات با رونوشت پالایشگاه مذکور مکاتبه می کند و نهایتاً منتج به ممنوعیت صادرات پالایشگاه می گردد در صورتیکه عملاً پالایشگاه تخلفی را مرتکب نشده است.

آقای دولتشاهی، نماینده محترم اداره کل استاندارد:

ما باید برای هر کدگذاری با ستاد و همچنین سازمان ملی استاندارد مکاتبه کنیم که این موضوع بسیار زمانبر است و باید از طریق ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز حل شود. از سال گذشته که ما به صورت جدی با راه اندازی سامانه جامعه تجارت در حوزه فرآوردی نفتی ورود پیدا کردیم، زمانی که قبلاً شش ماه الی یکسال به طول می انجامید بسیار کاهش یافته و به زیر ۱۸ روز رسیده است. برخی از فرآورده ها به زیر ۸ روز می رسد اما برای بسیاری از فرآورده ها کمتر از ۸ روز امکان پذیر نیست.

نزدیک ۴۰ ردیف بدون نیاز به کدگذاری و تعیین ماهیت در فرآورده های نفتی مستقیم از گمرک به آزمایشگاه ها رفته و سریع هم پاسخ داده می شود.

آزمایش هایی که باید انجام دهیم از ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز ابلاغ می شود لذا به منظور افزودن آزمایش های تکمیلی هم ابلاغ از ستاد مذکور و همچنین تکمیل زیرساخت های آزمایشگاهی نیاز است.

آقای اردستانی، نماینده محترم اداره کل گمرکات استان:

پیشنهاد می گردد که اداره کل استاندارد آزمایشات تکمیلی را قبل از ورود به کارگروه تعیین ماهیت انجام دهد که قبل از اعلام به گمرک صورت پذیرد.

حدود سه چهار ماه است که شرکت انبار عمومی ایران در اصفهان مستقر گردیده است که بر اساس مصوبات و دستورالعمل های دولت اقدام می کند.

آقای مدرسی، نماینده محترم شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی منطقه اصفهان:

سامانه ثبت الکترونیکی معاملات نفتی (ثامن) باید به شکلی تغییر کند، تا مجتمع های پتروشیمی و پالایشی بتوانند آنالیز واقعی محصولات خود را مطابق با تاریخ فروش و براساس Batch number هر مخزن، در آن سامانه بارگذاری نمایند تا کارگروه تعیین ماهیت بتواند با توجه به مدارک مذکور اتخاذ تصمیم نماید.

در پایان جمع بندی جلسه به شرح ذیل انجام و مقرر گردید:

- اداره کل استاندارد ملزم است در مواردی که براساس آزمون رایج فعلی (ASTM D۸۶) احتمال مشابهت با فرآورده های یارانه ای وجود دارد، قبل از اعلام نظر به کارگروه تعیین ماهیت، از آزمایش های تکمیلی نظیر GC-MS، FTIR و PONA استفاده نماید.
- با توجه به تفاوت های یک نوع ماده شیمیایی که از پالایشگاه های مختلف استحصال می شود (تغییر در SPEC) و تاثیر این تفاوت ها بر آنالیز محصول نهایی تولید شده و احتمال انحراف آن از کد استاندارد اخذ شده، مقرر شد تمامی مجتمع های پالایشی و پتروشیمی، آنالیز واقعی محصولات خود را مطابق با تاریخ فروش و براساس Batch

پیشنهادات

number هر مخزن، در سامانه ثامن بارگذاری نمایند. کارگروه تعیین ماهیت بر اساس اسناد مذکور انحراف از کد استاندارد را بررسی و اعلام نظر نماید.*

اداره کل تعزیرات حکومتی استان موظف است بر اساس گزارشات، عدم تمکین پالایشگاه‌ها به موضوع فوق را مورد پیگرد قرار دهد.

*این بند مورد تایید نماینده شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران-منطقه اصفهان نیست.

- با توجه به اینکه عدم رعایت مهلت قانونی ۴۵ روز، برای صدور کدهای درخواستی باعث ایجاد مشکلات عدیده برای فعالان این حوزه شده است، مقرر شد در صورت عدم رعایت مهلت مذکور، موضوع مطابق دستورالعمل "نحوه مقابله با ترک وظایف قانونی مدیران و کارمندان و پیشگیری از آن" ابلاغی رئیس محترم قوه قضائیه به شماره ۹۰۰۰/۱۲۳۰۴۰/۱۰۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۳۰، توسط استانداری مورد پیگیری قرار گیرد.

- مقرر شد در مواردی که پاسخ کارگروه تعیین ماهیت در مهلت قانونی * ۱۸ روز اعلام نگردد، و تا زمان اعلام نتیجه، صادرات مکرر توسط فعال اقتصادی انجام شود، در صورت احراز انحراف از کد (تخلف)، فعال اقتصادی مشمول ارتکاب تعدد جرم نشود.

* مطابق ابلاغیه کمیسیون برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان اصفهان به شماره ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ ک.ص مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰ در خصوص تمدید فاکتورهای منشاء مقرر شد:

الف) اداره کل صمت و استانداری نسبت به اطلاع رسانی به فعالان اقتصادی درگیر موضوع در خصوص هماهنگی بازدید و نمونه برداری، در اسرع وقت اقدام نمایند.

ب) کارگروه تعیین ماهیت (متشکل از نمایندگان ادارات کل صمت و استانداری استان، شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه اصفهان، کمیسیون برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان)، اقدامات لازم جهت نمونه برداری از مخازن و ارسال نمونه‌ها به استاندارد جهت انجام آنالیز مربوطه را در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۵ انجام نمایند.

ج) مسئولیت تاخیر چند روزه تانکرها در گمرک تا حصول شرط تمدید اسناد در سامانه ثامن، متوجه کارگروه تعیین ماهیت نمی باشد.

د) رسیدگی نهایی در کارگروه ماهیت جهت ترخیص یا پس از ترخیص محموله، منوط به تمدید اعتبار فاکتورهای منشاء در سامانه ثامن است.

- مقرر شد انجمن "تولیدکنندگان و صادرکنندگان حلال و مشتقات نفتی، شیمیایی و پتروشیمی استان اصفهان"، نسبت به احداث یک سالن در گمرک اصفهان برای نگهداری نمونه‌های شاهد، براساس استانداردها اقدام نمایند.

همکاری لازم به منظور واگذاری محل اجرا توسط اداره کل گمرکات استان به عمل آید.	
<ul style="list-style-type: none"> - آیین‌نامه اجرایی مواد ۵ و ۶ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (مصوب هیأت وزیران به شماره ۴۶۴۴۲/ت/۵۱۵۵۹هـ، ۱۳۹۵/۰۴/۲۲) - دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ)، میعانات گازی و فرآورده‌ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی (موضوع ماده ۴۵ آیین‌نامه فوق‌الذکر) - ابلاغیه کمیسیون برنامه‌ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز استان اصفهان به شماره ۹۹/۸۱۱۴۷ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۰	فهرست مستندات و مدارک پشتیبانه

سپوینس غیر قابل استناد